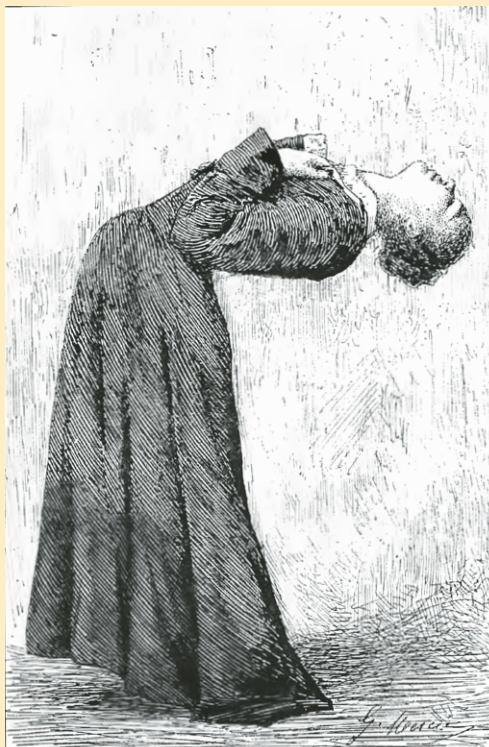

אות

כתב עת לספרות ולתיאוריה

13 גיליון
2025 חורף

עורכים מיכאל גלוזמן, מיכל ארבל, אורי ש. כהן
עורכי הגיליון חן אדלסבורג וגיא ארליך
חברי המערכת חן אדלסבורג, גיא ארליך, איל בסן
רכות המערכת הילה ברוקמן
מערכת מייעצת מיה ברזילי, אדריאנה ג'ייקובס, אבנר הולצמן, חנה נוה, מנחם פרי, חנה קרונפלד,
ורד קרתי שם־טוב, נעמה רוקם
עריכת טקסט ורד שמש
עריכה גרפית מיכל סמורקוביץ ויעל ביבר, המשרד לעיצוב גרפי באוניברסיטת תל אביב

על העטיפה: "Contracture provoquée", איור על פי תצלום של המחבר, פול רניאר, 1887
© Paul Regnard, *Sorcellerie, magnétisme, morphinisme, délire des grandeurs*, Paris: E. Plon, Nourrit et
Cie, 1887. Public domain.

אות הוא כתב עת אקדמי שפיט היוצא אחת לשנה (שנתון) מטעם מרכז קיפ לחקר הספרות והתרבות העברית,
אוניברסיטת תל אביב
המאמרים המתפרסמים בכתב העת **אות** עוברים הליך שיפוט ומבוססים על כללי המחקר האקדמי

ISSN 2707-5680

© 2025 כל הזכויות שמורות למערכת אות, מרכז קיפ לחקר הספרות והתרבות העברית, בניין רוזנברג, אוניברסיטת תל אביב,
תל אביב 6997801

ot.kipp@gmail.com

הוצאת הקיבוץ המאוחד, ת.ד. 2104, בני ברק
נדפס בדפוס סדר צלם

גברת דאלווי בבונד סטריט

וירג'יניה וולף

הגברת דאלווי אמרה שתקנה את הכפפות בעצמה.

ביג בן הקיש כאשר יצאה לרחוב. השעה הייתה אחת-עשרה, והזמן היה טרי כאילו הוצע לילדים על החוף. אבל היה דבר מה כבר ראש בנקישות החוזרות, שרחש במלמולי הגלגלים ובאוושת הרגליים.

אין ספק שלא כולם יצאו למשימות של שמחה. אפשר לומר עלינו הרבה יותר מאשר אך לציין שאנו מהלכים ברחובות וסטמינסטר. גם הביג בן עצמו לא היה יותר מאשר מוטות פלדה אכולי חלודה, אלמלא טופל על ידי משרד התחזוקה של הוד מלכותו. אבל עבור הגברת דאלווי הרגע היה מושלם; עבור הגברת דאלווי חודש יוני היה רענן. ילדות מאושרת – ולא רק בעיני בנותיו נראה ג'סטין פארי בחור טוב (חלש כמובן על כס המשפט); פרחים לעת ערב, עשן מיתמר; קריאת העורבים הצונחת ממרומים, מטה מטה באוויר אוקטובר – שום דבר אינו יכול להמיר את זמן הילדות. עלה של מנטה משיב אותו; או ספל מעוטר בטבעת כחולה.

מסכנים קטנים, היא נאנחה, ומיהרה קדימה. הו, ממש תחת חוטמי הסוסים, שד קטן שכמוך! ושם היא נותרה, על שפת המדרכה, ידה מושטת קדימה, כאשר ג'ימי דוון גיחך מן הצד השני.

אישה מקסימה, זקופה, נלהבת, שיערה הלבן מוזר יחסית ללחייה הוורודות, כך ראה אותה סקופ פרביס, אביר מסדר באת', כשמיהר למשרדו. היא התקשחה מעט, חיכתה שהקרונן החשמלי יעבור. ביג בן הקיש את הנקישה העשירית; ואז את האחת-עשרה. פעימות העופרת נמוגו באוויר. הגאווה החזיקה אותה זקופה, יורשת, מורישה, יודעת

* לתרגום מוקדם של הסיפור לעברית ראו וירג'יניה וולף, "מרת דאלווי ברחוב בונד", מכלול סיפורים קצרים, מאגנלית: ברוריה בן ברוך, כתר, ירושלים 1992, עמ' 139–145.

משמעת וסבל. כמה שאנשים סבלו, כמה שאנשים סבלו, היא חשבה, נזכרת בגברת פוקסקרופט אמש בשגרירות, מכוסה כולה יהלומים, אוכלת את הלב כי הבן הנחמד הזה מת, ועכשיו בית האחוזת הישן (הקרון החשמלי חלף) חייב לעבור לאיזה בן דוד. "בוקר טוב לך!" אמר יו ויטברד, מניף את מגבעתו בהפרזה ליד חנות החרסינה, כי הלוא הכירו זה את זה מילדות. "לאן פנייך מועדות?" "אני אוהבת לטייל בלונדון," אמרה הגברת דאלווי, "באמת, זה טוב יותר מאשר לטייל בכפר!"

"עכשיו הגענו," אמר יו ויטברד. "למרבה הצער, כדי לדרוש ברופאים." "מילי?" אמרה גברת דאלווי, מייד בהשתתפות. "לא לגמרי בקו הבריאות," אמר יו ויטברד. "מין עניין כזה. דיק בטוב?" "לגמרי!" אמרה קלריסה.

כמובן, היא חשבה, מילי בגילי – חמישים, חמישים ושתיים. אז כנראה שזה זה, הדבר ניכר באופן שבו ענה, ניכר בבירור – יו היקר, חשבה גברת דאלווי, נזכרת בשעשוע, בהכרת תודה וברגש, כמה ביישן, כמו אח – היית מעדיפה למות ולא לדבר עם אחיך – הוא היה תמיד, כששהה באוקספורד, ובא אלינו, ואולי אחת מהן (לעזאזל עם הדבר הזה) לא יכלה לצאת לרכוב. איך אפשר שנשים יישבו בפרלמנט? איך אפשר שיפעלו עם גברים? הרי מצוי בנו האינסטינקט המופלא, העמוק הזה, משהו בתוכנו; לא ניתן להתגבר עליו, ואין טעם לנסות; וגברים כמו היו מכבדים זאת, מבלי שנאמר על כך דבר, וזה מה שאנו אוהבות ביו היקר, חשבה קלריסה.

היא חלפה על פני קשת האדמירליות וראתה בקצה הרחוב הריק עם עציו הדקים את התל הלבן של אנדרטת ויקטוריה, האימהות העולה על גדותיה של ויקטוריה, השפע והביתיות, תמיד מגוחכת ובכל זאת נשגבת, ונזכרה בגני קנזינגטון, ובגברת הזקנה במשקפי הקרן ובאומנת שהורתה לה לעמוד ללא נייע ולקוד למלכה. הדגל התנוסס מעל לארמון. המלך והמלכה חזרו אם כן. דיק פגש אותה אך אתמול לארוחת צוהריים – אישה נחמדה ביותר. היא חשבה כל כך לעניים, חשבה קלריסה. ולחיילים. לשמאלה, גבר ברונזה עמד בגבורה על כנו עם רובה – המלחמה בדרום אפריקה. זה חשוב, חשבה גברת דאלווי בעודה הולכת לכיוון ארמון בקינגהאם. הוא ניצב לו שם, רבוע, בשמש המלאה, לא מתפשר, גלוי. אבל זה אופי, היא חשבה; משהו מולד בגזע; ואת זה ההודים מכבדים. המלכה ביקרה בבתי חולים, פתחה בזארים – מלכת אנגליה, חשבה קלריסה, מביטה בארמון. כבר בשעה מוקדמת זו מכונית יצאה מן השערים; חיילים הצדיעו; השערים נסגרו. וקלריסה חצתה את הרחוב, נכנסה לפארק, זקופה. יוני הנץ כל עלה בעצים. האימהות של וסטמינסטר הניקו את ילדיהן בשדיים מנומרים. נערות מהוגנות למדי התפרקדו על הדשא. גבר קשיש התכופף בנוקשות

והרים פיסת נייר מקומטת מן הדשא, פִּיֶּשֶׁר את קמטיה והשליך אותה חזרה. כמה נורא! אמש בשגרירות סר דייטון אמר "אם אני רוצה שאיזה בחור יחזיק לי את הסוס, כל מה שאני צריך לעשות הוא להרים יד." אבל השאלה הדתית חמורה יותר מזו הכלכלית, אמר סר דייטון, והיא חשבה שזה מעניין באופן לא רגיל, מפיו של אדם כמו סר דייטון. "אה, הארץ לעולם לא תדע את גודל האבדה," הוא אמר מיוזמתו, כשהוא מתייחס לג'ק סטיוארט היקר.

היא עלתה על הגבעה הקטנה בקלילות. האוויר נרעד באנרגיה. מסרים הועברו מפליט סטריט לאדמירלות. נראה כאילו פיקדילי וארלינגטון סטריט והמאל כאילו ערבלו את האוויר עצמו בפארק והעיפו את עליו בלהט, וזהרים על גליה של החיות האלוהית שקלריסה אהבה. לרכוב; לרקוד; היא העריצה את כל אלה. או לצאת להליכות ארוכות בכפר ולדבר, על ספרים, על מה לעשות בחיים, כי אנשים צעירים כה חסודים – הו, הדברים שאמרנו! אבל דבר אחד היה ברור. גיל העמידה הוא השטן. אנשים כמו ג'ק לעולם לא ידעו זאת, חשבה; כי הוא מעולם לא חשב על המוות, מעולם, כך אמרו, לא ידע שהוא הולך למוות. ועכשיו לעולם לא יתאבל – איך זה הולך? – על ראש שהאפיר... מנגע העולם המכתיס לאיטו... שתו כבר מגביעם פעם ופעמיים... מנגע העולם המכתיס לאיטו...! היא הזדקפה.

אבל ג'ק הלוא היה צועק על כך! לצטט את שלי, בפיקדילי, "חסרה לך סיכה," הוא היה אומר. הוא שנא נשים מרושלות. "אלוהים, קלריסה! אלוהים, קלריסה!" – היא יכלה ממש לשמוע את קולו, במסיבה בבית דבונשייר, מדבר על סילביה האנט המסכנה במחורות הענבר ובשמלת המשי הישנה והעלובה שלה. קלריסה הזדקפה כי דיברה לעצמה בקול, וכעת היתה בפיקדילי, חולפת על פני הבית בעל העמודים הירוקים הדקים והמרפסות; חולפת על פני מועדון, חלונותיו עמוסי עיתונים; חולפת על פני ביתה של לידי ברטרט-קאוטס הזקנה שפעם היה תלוי בו תמיד תוכי חרסינה לבן; על פני בית דבונשייר, שנמריו המוזהבים לא היו שם עוד; וקלריג'דס, דיק ביקש שתשאיר שם כרטיס עבור הגברת ג'פסון, שמא תיסע. אמריקאים עשירים יכולים להיות מאוד מקסימים. הינה ארמון סנט ג'יימס; כמו צעצוע לבנים של ילדים; ועכשיו – היא עברה

1. הציטוט הוא מן האלגיה "אדוניס" ("Adonais") שכתב פרסי ביש שלי על מותו של ג'ון קיטס בשנת 1821, בגיל עשרים ושש. בבית הארבעים, שלי המקוון מתנחם בכך שהמוות בלא עת הציל את קיטס מהזקנה ומפגעי הזמן. גברת דאלווי קושרת בין שורות אלו לבין ציטוט ממרובע של עומר ח'יאם, המתאבל על מות הטובים והאהובים ביותר, ומתנחם בכך שזכו לשתות מגביעם פעם ופעמיים: "Lo! Some we loved, the loveliest and the best / That Time and Fate of: all their Vintage prest, / Have drunk their Cup a round or two before, / And one by one Edward Fitzgerald, *The Rubáiyát of Omar Khayyám*, the crept silently to Rest." ואו Astronomer-Poet of Persia, Bernard Quaritch, London 1859, quatrain xxi

את בונד סטריט – הגיעה לחנות הספרים האצ'רדס. הזרם היה אינסופי – אינסופי – אינסופי. לורדים, אסקוט, הארלינגהם – מה זה היה? כזו חמודה, הרהרה, מתבוננת באיור השער של איזה ספר זיכרונות שהוצב פתוח על אדן החלון, סר ג'ושוע אולי, או רומני; שובבה, פקחית, רצינית; סוג של נערה – כמו אליזבת שלה עצמה – הסוג האמיתי היחיד של נערה. והינה הספר האבסורדי הזה, סואפי ספונג,² שג'ים הרבה לצטט ממנו; והסונטות של שייקספיר. היא ידעה אותן על פה. פיל והיא התווכחו יום שלם על הגברת האפלה, ובארוחת ערב דיק אמר ללא היסוס שמעולם לא שמע עליה. באמת! בשביל זה התחתנה איתו? מעולם לא קרא את שייקספיר! ודאי יש איזה ספר קטן ולא יקר שהיא יכולה לקנות למילי – ברור, קרנפורד!³ היש דבר מקסים יותר מן הפרה בתחתונת? לו אך היה לאנשים כיום סוג כזה של הומור, של כבוד עצמי, חשבה קלריסה, נזכרת בדפים הרחבים; בסיומי המשפטים; בדמויות – ניתן היה לדבר עליהן כאילו היו אמיתיות. עבור כל הדברים הנהדרים צריך לחזור לעבר, היא חשבה. מנגע העולם המכתיים לאיטו... אל פחד עוד מלהט שמש...⁴ ועכשיו לעולם לא יתאבל, לעולם לא יתאבל, היא חזרה, עיניה משוטטות על החלון; כי זה חזר בראשה; המבחן של שירה גדולה; איש מן המודרניים מעולם לא כתב דבר על מוות שהיית רוצה לקרוא, היא חשבה, ופנתה משם.

אוטובוסים הצטרפו למכוניות; למכוניות מסחריות; למסחריות מוניות; למוניות מכוניות – הינה עוברת מכונית פתוחה עם נערה, לבדה. ערה עד ארבע, הרגליים שלה מעקצצות, אני יודעת, הרהרה קלריסה, כי הנערה נראתה גמורה, חצי ישנה בפינת המכונית, אחרי נשף הריקודים. ועוד מכונית באה, ועוד מכונית. לא! לא! לא! קלריסה חייכה בחביבות. הגברת השמנה השתדלה כמיטב יכולתה, אבל יהלומים! סחלבים! בשעת בוקר! לא! לא! לא! השוטר המצוין ירים את ידו כשתגיע העת. עוד מכונית עברה. לחלוטין לא מושך לב! מדוע שנערה בגיל כזה תצבע שחור סביב עיניה? וגבר צעיר, עם נערה, בשעה כזו, כאשר המדינה – השוטר הנהדר הרים את ידו, וקלריסה הגיכה לתנועת ידו וחצתה במתניות, הולכת לכיוון בונד סטריט; רואה את הרחוב הצר המתעקל, את שלטי הסימון הצהובים; את חוטי הטלגרף העבים, הגבשושיים, המתוחים בשמיים. מאה שנים קודם לכן, סב סבה, סימור פארי, שברח כדי להינשא עם בתו של קונוויי, פסע בבונד סטריט. בני פארי פסעו בבונד סטריט זה מאה שנים, ואולי פגשו את בני דאלווי (בני ליי, מצד האם) שפסעו בכיוון הנגדי. אביה שלה תפר את בגדיו

2. "ספוג מסובך", Robert Smith Surtees, *Mr. Sponge's Sporting Tour*, Stringer & Townsend, New York 1853

3. דמות בספרה של אליזבת גסקל, קרנפורד, וראו Elizabeth Gaskell, *Cranford*, 1853

4. הציטוט מן המחזה סימבלין לשייקספיר, William Shakespeare, *Cymbeline*, IV, II

אצל היל. בחלון הראווה הוצג גליל של בד, והינה כאן מוצג רק אגרטל אחד, יקר להפליא, על השולחן השחור; כמו האלתית הוורודה העבה על גוש הקרח בחנות הדגים. התכשיטים היו מרהיבים – כוכבים ורודים וכתומים, מזכוכית, ספרדיים, היא חשבה, ושרשראות בצבע זהב ישן; אבזמים מכוכבים, סיכות קטנות שנענדו על סטן ירוק כים על ידי גברות בתסרוקות מוגבהות ומקושטות. אבל אין טעם להביט! צריך להצטמצם. היא חייבת לחלוף על פני חנותו של סוחר האומנות, שבה תלויה אחת מן התמונות הצרפתיות המשובות, כאילו הבריות השליכו עליה קונפטי – ורוד וכחול – כבדיחה. מי שחיה במחיצת תמונות (והדבר נכון גם לגבי ספרים ומוזיקה) חשבה קלריסה, עוברת על פני אולם אַאוליאן, לא נופלת בפח של בדיחות.

הנהר של בונד סטריט נסתם. שם, כמו מלכה הצופה בתחרות, מורמת, מלכותית, הייתה לידי בקסבורו. היא ישבה בכרכרה שלה, זקופה, בודדה, מביטה מבעד למשקפיה. הכפפה הלבנה הייתה רופפת על פרק ידה. לבושה בשחור מהוה למדי, ועם זאת, חשבה קלריסה, עד כמה, באופן יוצא מן הכלל, היא מעידה על יוחסין, כבוד עצמי, מעולם אינה אומרת מילה מיותרת ואינה פותחת לבריות פתח לרכילות; חברה מדהימה; איש אינו יכול למצוא בה פגם, אחרי כל השנים הללו, ועכשיו, הינה היא, חשבה קלריסה, עוברת על פני הרוזנת שחיכתה, מפודרת, ללא תנועה, וקלריסה הייתה נותנת הכול כדי להיות כמוה, האדונית של קליירפילד שדנה בפוליטיקה כמו גבר. אבל היא לא יוצאת לשום מקום, חשבה קלריסה, ואין טעם להזמין אותה, והכרכרה התקדמה ולידי בקסבורו נישאה הלאה כמו מלכה הצופה בתחרות, אף שלא היה לה בעבור מה לחיות עוד, והאיש שלה הזקן שוקע, ואומרים שנמאס לה מהכול, חשבה קלריסה ודמעות ממש עלו בעיניה כשנכנסה לחנות.

"בוקר טוב," אמרה קלריסה בקולה המקסים. "כפפות," היא אמרה בחביבות מושלמת ובעודה מניחה את התיק על הדלפק החלה להתיר אט אט את הכפתורים. "כפפות לבנות," היא אמרה. "מעל המרפק," והביטה ישר לפניה של המוכרת – אבל האם הייתה זו אותה בחורה שזכרה? היא נראתה לה זקנה. "אלו ממש לא מתאימות," אמרה קלריסה. המוכרת הביטה בהן. "האם הגברת עונדת צמידים?" קלריסה מתחה את אצבעותיה. "אולי בגלל הטבעות שלי." והבחורה לקחה איתה את הכפפות האפורות לקצה הדלפק. כן, חשבה קלריסה, אם זו הבחורה שאני זוכרת היא התבגרה בעשרים שנים... הייתה שם רק עוד לקוחה אחת, שישבה במצודר ליד הדלפק, שעונה על המרפק, היד החשופה שמוטה, ריקה; כמו דמות על מניפה יפנית, חשבה קלריסה, אולי ריקה מדי, ועדיין יש גברים שיעריצו אותה. הגברת הנדה ראשה בעצב. עדיין הכפפות גדולות מדי. היא פנתה מן המראה. "מעל הפרק," היא נזפה באישה אפורת השיער, שהסתכלה והסכימה איתה.

הן חיכו; שעון תקתק; בונד סטריט המהם, מעומעם, רחוק; האישה הלכה, אוחת בכפפות. "מעל פרק היד," אמרה הגברת בדכדוך, מרימה את קולה. ועליה להזמין כיסאות, גלילות, פרחים וכרטיסים למעילים במלתחה, חשבה קלריסה. האנשים שאינה רוצה בהם יבואו, האחרים לא. היא תעמוד ליד הדלת. הם מוכרים כאן גרביים, גרבי משי. לידי ניכרת בכפפותיה ובנעליה, נהג לומר דוד ויליאם הזקן. מבעד לנצנוצי הכסף של גרבי המשי התלויים היא התבוננה בגברת, כתפיים שמוטות, היד רופפת, התיק מחליק, עיניה הריקות נטועות ברצפה. זה יהיה בלתי נסבל אם נשים עלובות יגיעו למסיבה שלה! האם מישוהו היה אוהב את קיטס אם הוא היה גורב גרביים אדומים? הן – לבסוף – היא התקרבה לדלפק ורעיון הבריק במוחה:

"את זוכרת שלפני המלחמה היו לכם כפפות עם כפתורי פנינה?"

"כפפות צרפתיות, גברתי?"

"כן, הן היו צרפתיות," אמרה קלריסה. הגברת שישבה שם התרוממה בצער ונטלה את תיקה, מתבוננת בכפפות שעל הדלפק. הן היו גדולות מדי – תמיד גדולות מדי בפרק היד.

"עם כפתורי פנינה," אמרה הבחורה בחנות, שנראתה כל כך יותר זקנה. היא פתחה לאורך את עטיפת נייר המשי על הדלפק. עם כפתורי פנינה, חשבה קלריסה, כה פשוט – כל כך צרפתי!

"הידיים של הגברת כה דקות," אמרה הבחורה שבחנות, מושכת את הכפפות למטה, מעבר לטבעות היד, בביטחון ובעדינות, וקלריסה התבוננה בידה מבעד למראה. הכפפה בקושי הגיעה עד למרפק. האם יש כפפות כאלה, ארוכות בחצי אינץ'? זה נראה לה קטנוני להטריח אותה – אולי זה בדיוק היום הזה בחודש, חשבה קלריסה, שבו ממש מייסר לעמוד. "הן, זה לא חשוב," היא אמרה. אבל הכפפות הובאו. "את לא מותשת לגמרי," היא שאלה בקולה הנעים, "מלעמוד כך? מתי את יוצאת לחופשה?"

"בספטמבר, גברתי. כשאנחנו לא כל כך עסוקים."

בזמן שאנחנו בכפר, הרהרה קלריסה. או מבליים בציד. לה יש שבועיים בבריטון. באיזו אכסניה מחניקה. בעלת הבית מסלקת את הסוכר. הלוא זה יהיה כל כך פשוט לשלוח אותה למקום של גברת לאמלי בכפר (הדבר כבר עמד לה על קצה הלשון). אבל אז היא נזכרה איך בירח הדבש שלהם דיק הסביר לה את הטעות שבנדיבות פזיזה. הרבה יותר חשוב לסחור עם סין, הוא אמר. ברור שצדק. והיא גם חשה שהבחורה לא הייתה רוצה שיעניקו לה דברים. היא הייתה בסדר במקום שלה. וכך היה גם דיק. העבודה שלה היא למכור כפפות. יש לה כאבים משלה והם נפרדים לגמרי, "ולעולם לא יתאבל, לעולם לא יתאבל," המילים התרוצצו בראשה. "מנגע העולם המכתיים

לאיטו, "חשבה קלריסה, מחזיקה את זרועה בנוקשות, כי יש רגעים שבהם הכול נראה חסר תוחלת (הכפפה הוסרה, מותירה את זרועה מנומרת בפודרה) – פשוט, חשבה קלריסה, את לא מאמינה עוד באלוהים.

רעם התנועה התגבר פתאום; גרבי המשי הזדהרו. לקוחה נכנסה. "כפפות לבנות, היא אמרה, ומשהו בצליל קולה היה זכור לקלריסה. פעם, חשבה קלריסה, הכול היה פשוט. קריאת העורבים הצונחת ממרומים, מטה מטה. כשסילביה מתה, לפני מאות שנים, משוכות הטקסוס נראו כה יפות בקורים המזדהרים כיהלומים בטל שלפני תפילת הבוקר. אבל אם דיק היה מת מחר, לגבי האמונה באלוהים – לא, היא תיתן לילדים לבחור, אבל לגבי עצמה, כמו לידי בקסבורו, שפתחה את הבזאר, כך אומרים, כשהמברק בידה – רודן, הבן האהוב עליה, נהרג – היא תמשיך הלאה. אבל למה, אם אינך מאמינה? עבור האחרים, היא חשבה, נוטלת את הכפפה בידה. הבחורה הזו תהיה הרבה יותר אומללה אם היא לא תאמין. "שלושים שילינג, אמרה המוכרת. "לא, סליחה גבירת, שלושים וחמישה. הכפפות הצרפתיות עולות יותר."

כי את לא חיה רק בשביל עצמך, חשבה קלריסה. הלקוחה השנייה לקחה כפפה, משכה אותה על ידה, והכפפה נקרעה. "הינה!" היא קראה. "פגם בעור, אמרה האישה אפורת השיער בבהילות, "לפעמים טיפה של חומצה בזמן הצביעה. נסי את הזוג הזה, גברתי." "אבל זו גזילה, לבקש עבורן שני פאונד ועשרה!" קלריסה הביטה בגברת; הגברת הביטה בקלריסה. "מאז המלחמה, הכפפות כבר לא כל כך אמינות כמו בעבר, אמרה הבחורה בהתנצלות לקלריסה.

אבל איפה היא ראתה את הגברת הזו? – מבוגרת, עם קישוט מסולסל תחת סנטרה; סרט שחור למשקפיים המוזהבים שלה; חושנית, פקחית. כמו ציור של סרג'נט. איך ניתן להבחין כבר מצליל קולם של אנשים, חשבה קלריסה, שהם רגילים לגרום לאחרים – "זה טיפה הדוק מדי, היא אמרה – לציית. המוכרת שוב הלכה. קלריסה חיכתה. אל פחד עוד,⁵ חזרה על המילים, תופפה אותן באצבעה על הדלפק. אל פחד עוד מחום השמש. אל פחד עוד, חזרה על המילים. נמשים חומים קטנים נראו על זרועה.

5. "Fear no more the heat של שייקספיר: o' the sun, / Nor the furious winter's rages; / Thou thy worldly task hast done, / Home art gone, and ta'en thy wages: / Golden lads and girls all must, / As chimney-sweepers, come to dust."

והבחורה זוחלת כמו חילזון. את תפקידך עלי אדמות מילאת. אלפי גברים צעירים נהרגו כדי שהחיים ימשיכו להתנהל. סוף כל סוף! חצי אינץ' מעל המרפק; כפתורי פנינה; חמישה פאונד ורבע. כרכרה איטית ויקרה שלי, חשבה קלריסה, את חושבת שאני יכולה לשבת כאן כל הבוקר? עכשיו ייקח לך עשרים וחמש דקות להביא לי את העודף! פיצוץ עז נשמע ברחוב. המוכרות צללו מתחת לדלפק. אבל קלריסה, ישובה זקופה, חייכה אל הגברת השנייה. "מיס אנסטור!" היא קראה.

מאנגלית: מיכל ארבל